

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ПАСПОРТНІ ФОРМАЛЬНОСТІ ТА ВІЗОВА ПІДТРИМКА»

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Освітньо-професійна програма	Туризм
Загальний обсяг	4 кредити ЄКТС
Тривалість викладання	6-й семестр, 11 чверть 2026-2027 н.р.
Обсяг навчальних занять	120 год.
у т.ч. аудиторні заняття	5 год/тиждень
лекції	2 години
практичні	3 години
Мова викладання	українська

Кафедра, що викладає: туризму та економіки підприємства

Сторінка курсу в СДО НТУ «ДП»:

<https://do.nmu.org.ua/course/view.php?id=7720>

Консультації: за окремим розкладом, погодженим зі здобувачами вищої освіти

Онлайн-консультації: Microsoft Teams – команда «Паспортні формальності та візова підтримка»

Інформація про викладача:

Бойко Зоя Володимирівна

Доцент кафедри туризму та економіки підприємства, кандидат географічних наук
Персональна сторінка

<https://ep.nmu.org.ua/ua/teachers/Boiko.php>

E-mail:

Boiko.Z.V@nmu.one

1. АНОТАЦІЯ ДО КУРСУ

Дисципліна «Паспортні формальності та візова підтримка» належить до переліку вибірових навчальних дисциплін, що пропонуються в рамках циклу фахової підготовки здобувачам першого (бакалаврського) рівня вищої освіти ОПП «Туризм» фінансово-економічного факультету. Паспортні та візові формальності безпосередньо стосуються самих туристів: оформлення закордонних паспортів і віз, проходження митних процедур, валютний, медичний і санітарний контроль. Туристичні фірми теж зобов'язані дотримуватися адміністративних формальностей, до яких належать оформлення

ліцензії, сертифіката відповідності на створюваний турпродукт, реєстрація в МЗС, присвоєння туристичного референс-номера, акредитація в іноземних посольствах.

Цей курс побудовано на засадах студентоцентрованого підходу (Student-Centered Approach), який розглядає здобувача вищої освіти як суб'єкта з власними унікальними інтересами, потребами і досвідом, спроможного бути самостійним і відповідальним учасником освітнього процесу.

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета дисципліни – ознайомлення з нормативно-правовою базою щодо правил виконання паспортних та візових формальностей, їх значення для забезпечення безпеки всіх учасників туристичних подорожей, а також підготовка здобувачів вищої освіти до свідомого вивчення суміжних з формальностями в туризмі дисциплін.

Завдання курсу:

- аналізувати всі види формальностей у міжнародному туризмі, специфіку їх застосування та неуклонну необхідність їх дотримання;
- розкрити суть паспортних формальностей та їх роль у сьогоденні;
- дослідити, яке значення мають паспортні формальності у житті кожного громадянина;
- розглянути необхідність візових формальностей;
- характеризувати значення формальності безпеки в питанні особистої безпеки туристів;
- визначити, яке місце займають туристичні формальності при плануванні туристичного бізнесу;
- досліджувати туристичні організація, які регулюють дотримання формальності в туризмі;
- знати нормативно-правові акти які регулюють правові відносини в туристичній сфері, зокрема формальності в туризмі.

3. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

- знати основні нормативно-правові акти, що регулюють порядок виїзду та в'їзду громадян; види паспортів, віз і документів, необхідних для міжнародних подорожей;
- аналізувати вимоги різних держав щодо оформлення віз, дозволів та транзитних документів;
- функції державних органів, консульських установ і туроператорів у сфері візової підтримки;
- використовувати сучасні технології і бази даних для перевірки візових вимог різних країн;

- розв’язувати нестандартні ситуації, пов’язані з порушенням паспортного чи візового режиму;
- організовувати, координувати та забезпечувати паспортно-візову підтримку туристів відповідно до вимог національного і міжнародного законодавства.

4. СТРУКТУРА КУРСУ

ЛЕКЦІЇ

Тема 1. Поняття «туристські формальності». Підзаконні нормативно-правові акти про туризм, туристичні формальності.

- 1.1. Мета та завдання формальностей.
- 1.2. Види туристських формальностей.
- 1.3. Правовий статус державних органів з регулювання туризму в Україні.
- 1.4. Класифікація нормативно-правових актів, що регламентують діяльність у сфері туризму.
- 1.5. Програми розвитку туризму в Україні. Закон України «Про туризм» як спеціальний нормативно-правовий акт.

Тема 2. Паспортні формальності.

- 2.1. Історія становлення паспортної системи.
- 2.2. Правила отримання закордонного паспорта громадянами України.
- 2.3. Цифровізація паспортного контролю.
- 2.4. Відповідальність за порушення паспортного режиму.

Тема 3. Візова підтримка.

- 3.1. Види віз.
- 3.2. Правила оформлення віз до Шенгенської зони, Великої Британії, США.
- 3.3. Європейські ініціативи щодо спрощення візових правил для туристів.
- 3.4. Роль туроператора у забезпеченні візової підтримки.

Тема 4. Правила перетину кордону.

- 4.1. Нові правила перетину кордону України.
- 4.2. Порядок оформлення документів для виїзду громадян України за кордон.
- 4.3. Обмеження щодо виїзду за кордон громадян України.
- 4.4. Правила перевозу через кордон України рослин, тварин, культурних цінностей.

Тема 5. Організація транспортних перевезень і подорожей.

- 5.1. Транспорт як засіб забезпечення туристичної діяльності.
- 5.2. Паспортно-візовий режим у міжнародних подорожах.
- 5.3. Розвиток міждержавного співробітництва для полегшення туристичних перевезень.

Тема 6. Перевезення туристів сухопутним транспортом.

- 6.1. Сутність міжнародних сухопутних перевезень у туризмі.
- 6.2. Вимоги до оформлення документів залежно від країни прямування.
- 6.3. Тривалість та складність паспортних формальностей при перетині кордонів сухопутним транспортом.

Тема 7. Подорожі водним транспортом.

- 7.1. Послідовність проходження прикордонних формальностей на водному транспорті.
- 7.2. Порядок отримання віз для групових туристичних поїздок.

Тема 8. Залізничні туристичні перевезення.

- 8.1. Підготовка документів для групових поїздок.
- 8.2. Особливості контролю під час залізничних подорожей.
- 8.3. Технічні й бюрократичні затримки на пунктах пропуску.

Тема 9. Перевезення туристів повітряним (авіа) транспортом.

- 9.1. Візова підтримка туристів при організації авіаперевезень.
- 9.2. Перспективи вдосконалення паспортно-візових процедур у туризмі.
- 9.3. Випадки відмови у в'їзді та алгоритм дій туристичних компаній.

ПРАКТИЧНІ ЗАНЯТТЯ

Тема 1. Поняття «туристські формальності».

Тема 2. Підзаконні нормативно-правові акти про туризм, туристичні формальності.

Тема 3. Паспортні формальності.

Тема 4. Візові підтримка.

Тема 5. Правила перетину кордону.

Тема 6. Організація транспортних перевезень і подорожей.

Тема 7. Перевезення туристів сухопутним транспортом.

Тема 8. Подорожі водним транспортом.

Тема 9. Залізничні туристичні перевезення.

Тема 10. Перевезення туристів повітряним (авіа) транспортом.

Інформація для здобувачів заочної форми навчання. На сайті НТУ «ДП» розміщено графік навчального процесу. Протягом року передбачено заняття з викладачем відповідно до розкладу: 6 год. лекційних занять, 4 год. практичних занять, решту годин здобувач опановує самостійно. Під час сесії здобувачі виконують практичні завдання, контрольні роботи. Умови завдань розміщено на сторінці курсу на платформі Moodle та в Microsoft 365. Форма контролю – диференційований залік.

5. ТЕХНІЧНЕ ОБЛАДНАННЯ ТА/АБО ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

На навчальних заняттях здобувачі повинні мати: гаджети з можливістю підключення до Інтернету; перевірений доступ до застосунків Microsoft Office: Teams, Moodle; інстальований на ПК та /або мобільних гаджетах пакет програм Microsoft Office (Word, Excel, Power Point); активований акаунт університетської пошти на Office365.

6. СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ ТА ВИМОГИ

Оцінювання досягнень здобувачів здійснюється за допомогою прозорих процедур, що ґрунтуються на об'єктивних критеріях відповідно до Положення університету «Про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти», <http://surl.li/bgruz>. Досягнутий рівень компетентностей відносно очікуваних, що ідентифікований під час контрольних заходів, відображає реальний результат навчання здобувачів за дисципліною.

6.1. Шкали

Оцінювання навчальних досягнень здобувачів НТУ «ДП» здійснюється за рейтинговою (100-бальною) та інституційною шкалами. Остання необхідна (за офіційною відсутністю національної шкали) для конвертації (переведення) оцінок мобільних здобувачів.

Шкали оцінювання навчальних досягнень здобувачів НТУ «ДП»

Рейтингова шкала	Інституційна шкала
90-100	відмінно
75-89	добре
60-74	задовільно
0-59	незадовільно

Кредити навчальної дисципліни зараховуються, якщо здобувач отримав підсумкову оцінку не менше 60-ти балів. Нижча оцінка вважається академічною заборгованістю, що підлягає ліквідації відповідно до Положення про організацію освітнього процесу НТУ «ДП».

6.2. Засоби та процедури

Здобувачі вищої освіти можуть отримати підсумкову оцінку з навчальної дисципліни на підставі поточного оцінювання знань за умови, якщо набрана кількість балів з поточного контролю та самостійної роботи складатиме не менше 60 балів.

Поточна успішність складається з успішності за одну контрольну роботу (30 балів), оцінок за роботу на практичних заняттях (оцінюється 10 занять по 5 балів, максимально здобувач може отримати 50 балів) та оцінок за виконання самостійної роботи (2 презентації, які захищаються на практичних заняттях, де кожна оцінюється максимально по 10 балів). Отримані бали за контрольну роботу, практичні заняття та виконання самостійної роботи додаються. Максимально за поточною успішністю здобувач може набрати 100 балів.

Підсумкове оцінювання (якщо здобувач вищої освіти набрав менше 60 балів та/або прагне поліпшити оцінку)	Визначення сумарного результату поточних контролів. У випадку коли здобувач отримав менше 60 балів та/або прагне поліпшити оцінку – складається іспит у вигляді комплексної контрольної роботи, яка містить 40 тестів (вірна відповідь 2 бали) та 2 питання теоретичного спрямування, кожне з яких оцінюється по 10 балів за умови повного розкриття тематичного спрямування. Максимальна кількість балів за залік: 100 балів
Практичні заняття	Практичні заняття передбачають виконання аналітичних або дискусійних завдань. Максимально за виконання практичних завдань здобувачі можуть отримати 50 балів (10 занять × 5 балів).
Самостійна робота	Кожен здобувач повинен підготувати по 2 презентації, які необхідно захистити на практичних заняттях. Кожна презентація оцінюється у 10 балів. Максимально за дві презентації: 20 балів.
Контрольні заходи	Охоплює матеріали лекційного курсу. Контрольна робота містить 30 тестових питань по 1 балу кожне.

6.3. Критерії

6.3.1. Критерії оцінювання *аналітичних завдань*. Оцінюється в 5 балів, при чому:

5 балів – проблема визначена чітко, завдання зрозуміле, сформульовані ключові питання для аналізу; використано коректні статистичні дані, приклади з реальної практики туризму, джерела надійні; застосовано різні методи аналізу (порівняння, класифікація, діаграми, SWOT тощо), логіка послідовна; зроблені обґрунтовані висновки, є практичні рекомендації.

4 бали – проблема визначена, але частково неповно; завдання в основному зрозуміле; дані підібрані добре, але їх аналіз не завжди повний; використано принаймні один метод аналізу, логіка здебільшого витримана; висновки логічні, але рекомендації частково загальні.

3 бали – завдання зрозуміле лише частково, деякі аспекти пропущені; використано обмежені дані, частково без посилань на джерела; аналіз обмежений описовим викладом, без глибоких методів; висновки прості, очевидні, без глибини.

2 бал – проблема сформульована нечітко, є плутанина в умові; дані неповні, нерелевантні або сумнівної достовірності; аналіз поверхневий, непослідовний, з логічними прогалинами; висновки нечіткі, мало пов'язані з аналізом.

1 бал – відсутнє розуміння завдання або постановки проблеми; відсутні дані чи приклади для аналізу; відсутній аналіз, лише констатація фактів; відсутні висновки та рекомендації.

Критерії оцінювання участі у *дискусіях*:

5 балів – демонструє глибокі знання теми, володіє фактами та прикладами з рекреаційної діяльності (регіони, тенденції, практичні кейси); позиція обґрунтована, логічна, з прикладами й доказами; чітко простежується причинно-наслідковий зв'язок; активно бере участь, висловлюється неодноразово, підтримує діалог; вміє слухати інших, реагує коректно, не перебиває, дотримується правил дискусії; пропонує нестандартні, цікаві ідеї, вміє критично аналізувати аргументи інших.

4 бали – має достатні знання, але приклади менш переконливі або не завжди точні; аргументація зрозуміла, але частково поверхнева або без достатніх прикладів; бере участь у дискусії, але менш ініціативно; загалом чемний, але іноді перебиває або не дослуховує; висловлює власну думку, іноді демонструє критичність.

3 бали – знання поверхневі, приклади обмежені; позиція сформульована, проте аргументи слабкі чи суперечливі; висловлюється рідко, лише у відповідь на запитання; допускає неточності у спілкуванні, іноді некоректні висловлювання; позиція загальна, без новизни.

2 бали – знання мінімальні, аргументи загальні; позиція сформульована, проте аргументи слабкі чи суперечливі; майже не бере участі, пасивний слухач; висловлює лише очевидні твердження, без аналізу.

1 бал – відсутнє розуміння теми; відсутня аргументація; не бере участі у

дискусії; некоректна поведінка, відсутність поваги до співрозмовників; відсутні власні ідеї.

6.3.2. Критерії оцінювання *самостійної роботи*:

Оцінювання самостійної роботи відбувається через захист двох презентацій на практичних заняттях, де кожен захист оцінюється за наступними критеріями:

- Розуміння завдання презентації – робота демонструє точне розуміння завдання (1 бал);
- Повнота розкриття теми – тема розкрита повно (1 бал);
- Викладення стратегії розв’язання проблеми – викладена стратегія розв’язання проблеми (1 бал);
- Стиль презентації – витриманий єдиний стиль (1 бал);
- Анімаційні ефекти презентації – раціонально використані можливості комп’ютерної анімації (1 бал);
- Розміщення інформації на слайді – оптимальне розміщення інформації на слайді (1 бал);
- Різноманітність видів слайдів – виправдане включення в роботу графіків, малюнків, карт, схем, відео (1 бал);
- Якість доповіді – аргументованість основних позицій, композиція доповіді логічна, повнота представлених в доповіді результатів роботи (1 бал);
- Культура мовлення, манера триматися перед аудиторією – доповідач впевнено тримається перед аудиторією, володіє культурою мовлення, дотримується регламенту, утримує увагу аудиторії (1 бал);
- Відповіді на питання – доповідач переконливо і повно відповідає на питання, намагається використати відповіді для успішного розкриття теми (1 бал).

За успішний захист презентації здобувач отримує максимум 10 балів.

6.3.3. Критерії оцінювання *письмової контрольної роботи*:

Контрольна робота містить: 30 тестових завдань з чотирма варіантами відповідей, правильна відповідь оцінюється у 1 бал.

7. ПОЛІТИКА КУРСУ

7.1. Політика щодо академічної доброчесності

Академічна доброчесність здобувачів вищої освіти є важливою умовою для опанування результатами навчання за дисципліною і отримання задовільної оцінки з поточного та підсумкового контролів. Академічна доброчесність базується на засудженні практик списування (виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання), плагіату (відтворення опублікованих текстів інших авторів без зазначення авторства), фабрикації (вигадкування даних чи фактів, що використовуються в освітньому процесі). Політика щодо академічної доброчесності регламентується

«Положенням про систему запобігання та виявлення плагіату у Національному технічному університеті «Дніпровська політехніка»», <https://cutt.ly/mERLa5A>, Кодекс академічної доброчесності Національного технічного університету «Дніпровська політехніка», <https://cutt.ly/vERLfxF>. У разі порушення здобувачем вищої освіти академічної доброчесності (списування, плагіат, фабрикація), робота оцінюється незадовільно та має бути виконана повторно. При цьому викладач залишає за собою право змінити тему завдання.

7.2. Комунікаційна політика.

Здобувачі вищої освіти повинні мати активовану університетську пошту.

Обов'язком здобувача вищої освіти є перевірка поштової скриньки на Office365 та відвідування групи у Teams.

Протягом самостійної роботи обов'язком здобувача вищої освіти є робота з дистанційним курсом «Паспортні формальності та візова підтримка». Усі письмові запитання до викладачів стосовно курсу мають надсилатися на університетську електронну пошту або в чат Teams.

7.3. Політика щодо перескладання

Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

7.4. Відвідування занять

З 24.02.2022 р. реалізація освітньої діяльності відбувається в умовах правового режиму воєнного стану. Наявна низка небезпек: повітряні тривоги, ризики припинення енергозабезпечення, мобільного та Інтернет-зв'язку. Згідно з наказами по університету у 2025-2026 навчальному році освітня діяльність здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти всіх форм навчання здійснюється з використанням дистанційних технологій через синхронні та асинхронні комунікації. Відвідування онлайн лекцій та практичних занять реалізується через приєднання до «команди» Microsoft Teams. Під час повітряної тривоги заняття перериваються і продовжуються лише за умов перебування учасників освітнього процесу у захищених приміщеннях. Викладачем (за технічної та безпекової можливості) здійснюється запис заняття для підтримки асинхронного формату навчання.

У випадках відсутності енергозабезпечення, мобільного та Інтернет-зв'язку викладачем забезпечується асинхронний формат навчання та комунікація зі здобувачами за допомогою каналів зв'язку, що функціонують. Про причини неможливості взяти участь в онлайн заняттях, ускладненні доступу до матеріалів на дистанційних платформах НТУ «ДП» тощо здобувач вищої освіти має повідомити викладача в особистих повідомленнях чатів Microsoft Teams, або листом на корпоративну е-пошту НТУ «ДП», або через старосту чи представника адміністрації факультету.

7.5. Політика щодо оскарження оцінювання.

Якщо здобувач вищої освіти не згоден з оцінюванням його знань, він може оскаржити виставлену викладачем оцінку у встановленому порядку згідно Положення про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти Національного технічного університету «Дніпровська політехніка» (<https://cutt.ly/mrBXXTMI>)

7.6. Бонуси.

Здобувачі вищої освіти, які приймають участь у конференціях, конкурсах, олімпіадах тощо отримують додатково 5 балів до підсумкової оцінки.

7.7. Участь в анкетуванні.

Наприкінці вивчення курсу та перед початком сесії здобувачу вищої освіти буде запропоновано анонімно заповнити електронні анкети, які дозволять оцінити дієвість застосованих методів викладання та врахувати ваші пропозиції стосовно покращення змісту навчальної дисципліни «Паспортні формальності та візова підтримка».

8. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

- вербальний метод;
- методи візуалізації (презентація, метод ілюстрації (графічний, табличний, тощо), метод демонстрацій та інші);
- робота з навчально-методичною літературою (конспектування, тезування, анотування тощо);
- інші методи у сполученні з новітніми інформаційними технологіями та комп'ютерними засобами навчання (дистанційні, мультимедійні, веб-орієнтовані тощо).

9. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

1. Ващишин М. Правове регулювання туристичної діяльності : навч.-метод. посіб. Львів : ПП Сорока Т. Б., 2014. 168 с.
2. Галасюк С. С. Організація туристичних подорожей та екскурсійної діяльності : навчальний посібник. К. : Центр учбової літератури, 2013. 178 с.
3. Галасюк С. С. Організація туристичних подорожей та екскурсійної діяльності : навч. посіб. Київ : Центр навчальної літератури, 2017. 178 с.
4. Герасименко В. Г. Організація транспортних подорожей і перевезень туристів : навч. посіб. Х. : Бурун Книга, 2011. 112 с.
5. Гуменюк Г. М. Організація туристичних подорожей : навч.-метод. посіб. Івано- Франківськ : НАІР, 2014. 364 с.
6. Закон України «Про туризм» : Закон України №324/95-ВР від 16.10.2020 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/324/95%D0%B2%D1%80#Text>

7. Мальська М. Світовий досвід розвитку туризму : підручник. Київ : Центр навчальної літератури, 2017. 244 с.
8. Михайліченко Г. І. Туропереїтинг : підручник. Київ : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2018. 304 с.
9. Правила перевезення пасажирів, багажу, вантажобагажу та пошти залізничним транспортом України : наказ Міністерства транспорту та зв'язку України від 27 грудня 2006 р. № 1196. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0310-07#Text>
10. Правила повітряних перевезень та обслуговування пасажирів і багажу: авіаційні правила України : наказ Державіаслужби України від 26.11.2018 № 1239. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0141-19#Text>
11. Правове регулювання туристичної діяльності в Україні : зб. нормат.-правових актів / за заг. ред. проф. В. К. Федорченка. К. : Юрінком Інтер, 2002. 640 с.
12. Про автомобільний транспорт : Закон України від 5.05.2001 № 2344-III. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2344-14#Text>
13. Про затвердження Правил оформлення віз для в'їзду в Україну і транзитного проїзду через її територію : постанова Кабінету Міністрів України від 1.03.2017 № 118. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/118-2017%D0%BF#Text>
14. Про схвалення Стратегії розвитку туризму та курортів на період до 2026 року. URL: <https://www.kmu.gov.ua/ua/npras/249826501>
15. Офіційний сайт Державної служби туризму і курортів України. URL: www.tourism.gov.ua
16. Офіційний сайт Міністерства закордонних справ України. URL: www.mfa.gov.ua/mfa/ua/publication/content/1865.htm
17. Про затвердження Положення про обов'язкове особисте страхування від нещасних випадків на транспорті : Постанова КМУ № 959 від 14.09.1996 р. URL: <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=959-96-%EF>
18. Цивільний кодекс України. Відомості Верховної Ради України. Редакція від 01.01.2021, підстава – 942-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15#Text>
19. Бойко З.В., Горожанкіна Н.А., Грушка В.В. Конкурентно-спроможність туристичної сфери як показник туристичного потенціалу регіону (на прикладі країн Скандинавії). *Причорноморські економічні студії*. 2023. Вип. 79. С.224-231. <http://bses.in.ua/uk/>
20. Бойко З.В., Горожанкіна Н.А., Горб К.М. Methods of tourist resources evaluation as a component of tourism organization. *Наукові записки Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка*. Серія: географія. Тернопіль, СМП «Тайп». №1 (випуск 48). 2020. С. 70-77